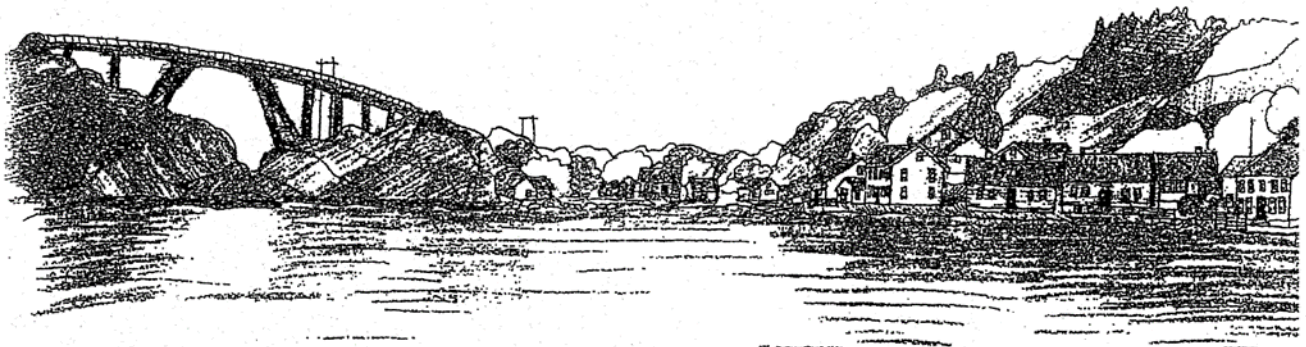

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 4

Vinter 2015

47. årg.

KONGENS FORTJENSTMEDALJE TIL SKJERNØYPOSTENS REDAKTØR I 46 ÅR

Sigurd Aalvik ble søndag 13. desember tildelt kongens fortjenstmedalje for sitt virke som redaktør i Skjernøyposten. I søknaden stod følgende å lese:

«Vår redaktør Sigurd Aalvik gikk over i pensjonistenes rekke ved utgangen av 2014. Han var med å starte Skjernøyposten for 46 år siden, og har etter dette vært primus motor for samtlige 184 utgivelser til og med julenummeret 2014.

Han har gjort en fantastisk god jobb, fra den spede begynnelse for 46 år siden.

Sigurd er selvlært i sin redaktørjobb. Etter folkeskole, gikk han framhaldsskole og yrkesskole, så ble det sjøen et par år, deretter Mandal Slip og Mekaniske Verksted, først som platearbeider og deretter arbeidsformann helt til han ble pensjonist. I tillegg har han deltatt aktivt i menighetsarbeid i Skjernøy Kristelige Ungdomsforening, flere år som formann. Han er fremdeles styremedlem i Skjernøy Historielag.»

Da Sigurd fikk høre om tildelingen av fortjenstmedaljen ble han temmelig satt ut. Dette hadde han ikke ventet! Sigurd snakker ikke med de store bokstavene, og kunne ikke skjønne hvorfor HAN skulle få en sådan utmerkelse. Her ute på øya er det kun Eugen Valvik og Johan Jenssen som har fått kongens fortjenstmedalje tidligere, for sitt virke hhv. som organist i kapellet gjennom 50 år (EV), og stasjonssjef på Høgevarden i 36 år (JJ).

Utdelingen måtte planlegges nøye, det skulle passe for ordføreren, også, for han skulle overrekke medaljen på vegne av fylkesmannen. Valget falt på søndagen da julen skulle synges inn, som samtidig var Lucia-dagen. På de neste to sidene har vi tatt med ordfører Alf Erik Andersens tale i sin helhet, samt bilder.

HM Kongens Fortjenstmedalje i sølv

Utdeling søndag 13.des 2015, Skjernøy kapell.

TALE:

I dag er jeg her i offisielt ærend med ordførerkjede - på vegne av Fylkesmannen.

La meg sitere et brev som kom til Mandal kommune 12.oktober.

”Hans Majestet Kongen har den 7.oktober 2015 tildelt Sigurd Magne Aalvik, Mandal, Kongens fortjenstmedalje.”

I dag deler jeg som ordfører den ut, og på et seinere tidspunkt vil du bli invitert til en mottakelse på slottet for å takke for medaljen.

Kongens fortjenstmedalje ble stiftet av Kong Haakon den syvende i 1908, og jeg siterer fra statuttene:

§ 1

Kongens fortjenstmedalje utdeles som belønning for:

1. Pionerinnsats eller annen spesiell innsats av særlig samfunnsgavnlig natur på områder som kunst, kultur, vitenskap, næringsliv, sosialt og humanitært arbeid.
2. Særlig fortjenstfull ulønnet innsats over lengre tid i samfunnslivet, i offentlige eller private verv, i frivillige organisasjoner eller i annen virksomhet av samfunnsnyttig betydning.
3. Særlig fortjenstfullt arbeid gjennom lang tid i privat eller offentlig tjeneste, hvor innsatsen har ligget betydelig over det normale og hvor vedkommende også har vist aktivt samfunnsengasjement utover sin arbeidsinnsats.

En livsinnsats som kan stå som eksempel for andre.

I ditt tilfelle må en kunne si at alle disse fire kriteriene er oppfylt.

Din innsats som redaktør av Skjernøyposten, først og fremst, - men også arbeidet i Skjernøy Kristelige Ungdomsforening og i Skjernøy Historielag er betydelig – og ut over det normale.

Sigurd Aalvik var med å starte Skjernøyposten for 46 år siden, og har etter dette vært primus motor for samtlige 184 utgivelser til og med julenummeret i 2014.

Skjernøyposten er en «lokalavis» som utkommer med cirka 450 eksemplarer 4 ganger i året. Abonentene er stort sett skjernøyfolk, utflyttede skjernøyfolk og eiere av fritidsboliger. Det er imponerende med abonnenter i 6 land, og egen kontaktperson i USA.

Skjernøyposten er med på å binde folk og historie sammen, med sitt innhold. Stoffet er hentet fra lokalsamfunnet, og historisk stoff er en viktig del, i tillegg til nyheter og aktuelle reportasjer.

Du har gjort en imponerende innsats, og Kongens fortjenstmedalje er samfunnets anledning til å takke deg for alt dette. Jeg vil også legge til, at Mandal kommune er takknemlig for din innsats.

– og jeg er sikker på at hele øya vil si at denne medaljen, den har du fortjent!

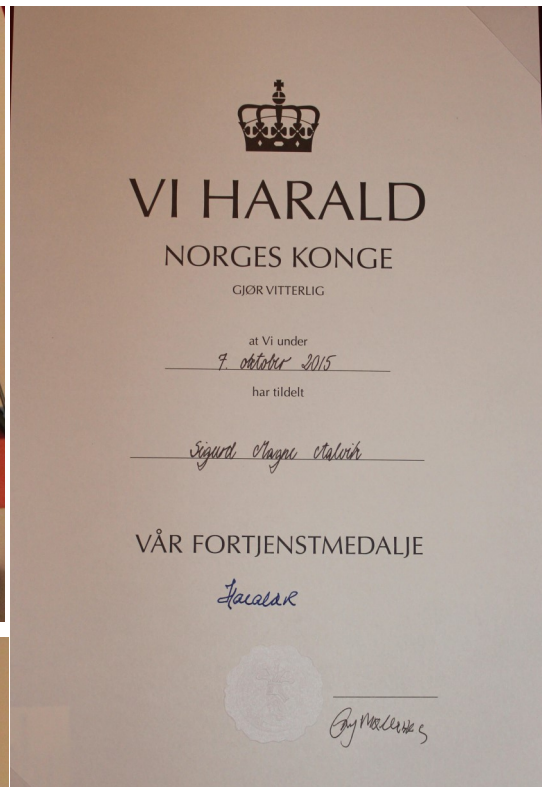
En fortjenstmedalje er et uttrykk for det offentlige samfunnets anerkjennelse og takknemlighet.

Med medaljen, som skal bæres på venstre side av brystet, følger diplom undertegnet av Hans Majestet Kongen – og selvsagt blomster.

Gratulerer!

*Redaksjonen helt i begynnelsen—på 1970-tallet—med stensilmaskin!
Fra v.: Norvald Jenssen, Håkon Karlsen, Sigurd Aalvik og Georg Walvick*

Etter gudstjenesten og overrekkelsen av medaljen ble vi i redaksjonen med følge, samt Sigurd og Signes barn og søsken med følge invitert til kaffe og kaker i Valvika, så utmerkelsen ble behørig feiret, og som vanlig med Signes deilige bakverk vi kunne kose oss med.

Janne

Lucia-feiring—og 3.lyset i adventsstaken tent søndag 13.desember

Gudstjenesten startet med Lucia-opptog og fin sang av barna i søndagsskolen. Prest Jan Helge Kristensen forrettet, og vi sang jula inn. Bodil Gauksås tente 3 lys i adventsstaken.

Bodil Gauksås tente det 3. lys.

Bak: Alette Kristine Syvertsen. Foran fra v.: Oliver Syvertsen, Ida Torgersen, Thomas Svindland, Olaug Gesine Aanensen, Maya Bentsen, Karoline Greipsland, Marius Torgersen, Bodil Gauksås, Lars Bentsen, Tom Felix Syvertsen

Skjernøyposten

-ORGAN FOR SKJERNØYFOLK
UTE OG HJEMME-

I redaksjonen:

Evert Knutsen mob: 416 68 949
Janne Knutsen mob: 915 49 971
Rita Dyrstad mob: 415 56 866
Hanne Arntsen mob: 971 82 482
Siren Salthaug mob: 954 45 745
Eivind Syvertsen mob: 913 66 994

E-postadresse:

Evert: evert@hotproducts.no
Janne: knutsen.juvik@online.no
Rita: post@ryvingen.no
Hanne: hannekatrinearntsen@yahoo.no
Siren: siren.salthaug@gmail.com
Eivind: Eivind.Syvertsen@egeland.no

Bankgirokonto: 7877.06.62604

Internettadressen til Skjernøyposten er:
www.skjernoyposten.no

E-postadresse: skjernoyposten@gmail.com

Adresseforandringer meldes til Evert Knutsen
Skjernøyveien 254, 4516 Mandal

Kontakt USA:

Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 980-693-7626
Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementpris pr. år kr 150,- USA \$20

FISKENYTT

Så er vi atter en gang inne i adventstiden, og året 2015 går om kort tid inn i historien. Hummerfisket som er en stor begivenhet for mange sluttet ved utgangen av november. Deltakelsen har vært større enn noen gang, og mange nye aktører har deltatt. Resultatet har etter de vi erfarer vært nokså blandet, en del har vært godt fornøyd, andre det motsatte. Felles for alle er stor fangst av hummer med utvendig rogn. For egen del har jeg fått 45 stk. av denne kategorien, og det er rekord. Dessverre har det vært betydelig mindre av den ”rette” sorten. Men det er jo positivt med tanke på neste sesong. De som har utrogn i år, har normalt innvendig rogn til neste år, og har i mellomtiden forhåpentligvis produsert nye individer.

Litt forsmedelig er det når man etter et trekk har måttet kaste ut alle.

Andre steder meldes det om en god del tyveri av teiner, men også i vårt nærområde meldes det om tap av teiner, som ikke skyldes dårlig vær.

Været har som nesten alltid i hummerfisket vært variabelt, med en god del dager med landligge.

I uværsperioder kryper krabbene ekstra godt, så da fylles teinene med krabber. Kvaliteten har vært heller dårlig, men sorteres det hardt, kan det bli noen skikkelige krabbeaftener.

De som fisker etter leppefisk har hatt en bra sesong, og etterspørselen har vært så stor at fisket har pågått fra begynnelsen av juni og helt til slutten av november. Flere og flere av lakseoppdretterne har lagt ned mye arbeid i å få leppefisk til å gjøre jobben optimalt, og i Flekkefjord har oppdretterne klart å holde anleggene lusefrie i 5 år, kun ved hjelp av leppefisk.

Nå som det stunder mot jul avtar aktiviteten på sjøen, men ganske mange holder ut, og satser på trollgarn, torskegarn eller ruser og juletorsken. Juletorsken er for mange fremdeles på bordet julafaten, selv om konkurransen fra ribbe, pinnekjøtt og kalkun nok blir sterkere år for år. I fjor var det bra med stor torsk før jul, mens det i år har vært noe mindre. Det er fortsatt bra med torsk i størrelsen 1 til 2 kg.

Evert Knutsen

Hummerfiskere har pause på Skjøringa: Kirsten og Reidar Jenssen, Arvid, Hanna og Mikal Gabrielsen, Kjetil Aasen, Sverre Gabrielsen, Arild, Oddvar og Eva Jenssen, Ivar Kristiansen, Per T. Berge, Per Fasseland, Karl Arnfinn Syvertsen, Ole Kristian Hjemdal. Foran: Erling Jenssen. Under: Karl Arnfinn med en rognhummer som denne dagen fikk friheten tilbake.

Bilder: Trond Atle Syvertsen.

PORTRETTE

Portrettet denne gang er Carl Erik Kilander, som bor på Kniben på Farestad. Han forteller:

Jeg ble født i Porsgrunn 16.11.47 og ble pensjonist 1. februar i år. Jeg har to voksne døtre og fire flotte barnebarn. I yrkeslivet har jeg drevet mest med skogforvaltning og offentlig naturforvaltning. Etter at jeg ble pensjonist jobber jeg deler av året som naturguide på et mindre turistskip i Arktis og Antarktis. I løpet av yrkeslivet hadde jeg også et par lederstillinger, som distriktssjef i Statskog Sør- og Vestlandet 1988-1997 og miljøvernsjef hos Sysselmannen på Svalbard 1999-2001. De siste 12 årene før pensjonering var jeg ansatt i Statens naturoppsyn (SNO). I den perioden ledet jeg også noen prosjekter i tillegg til oppsynsoppgavene, bl.a. et større prosjekt på Sør-Georgia, hvalfangernes

øy, som ligger i ytterkanten av Antarktis. Dette gikk ut på å planlegge og gjennomføre fjerning av 6 700 "norske" reinsdyr. Reinsdyr-stammen på Sør-Georgia skriver seg fra noen få dyr som norske hvalfangere tok med seg fra Valdres for litt over hundre år siden. Etter at hvalfangsten tok slutt på 1960-tallet, økte stammen så kraftig at livsmiljøet for lokale fuglebestander var i ferd med å bli ødelagt av overbeiting og tråkkslitasje. Dette er noe av det mest krevende og interessante jeg har vært med på i mitt 41-årige yrkesliv. Men to års opphold på Svalbard var også utrolig spennende. Denne erfaringen førte i ettertid til tilbud om guiding på et amerikansk turistskip. De siste 12 årene før jeg ble pensjonist har jeg på fritid hatt årlige engasjementer på to ekspedisjonskruiseskip, bl.a. "National Geographic Explorer" til Svalbard og andre deler av Arktis. Etter tre sesonger med feltarbeid på Sør-Georgia har jeg nå også fått oppdrag med guiding til denne øya og andre deler av Antarktis. I år ble det én tur til Antarktis og seks turer til Svalbard, Island, Grønland og den arktiske delen av Canada. Et lignende opplegg er avtalt for 2016.

Jeg kom som innflytter til Skjernøy i november 2012 etter å ha bodd mer enn 40 år i Kristiansand. Selv om jeg ble født i Porsgrunn, er det oppvekst på Voss fra jeg var to til ti års alder som satte dypeste spor i barndommen. I 1957 flyttet familien til Lyngdal og i 1961 til Kristiansand. Etter militærtjeneste og skogbruksutdanning på Kongsberg og Landbrukshøgskolen på Ås jobbet jeg først som forskningsassistent på Ås og en kort periode som arealplanlegger hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Jeg ble ansatt som friluft- og naturvernkonsulent hos Fylkesmannen i Vest-Agder i 1976 og har bodd i Kristiansand fram til jeg flyttet til Skjernøy for tre år siden.

Hvilke interesser og/eller hobbyer har du?

Av det som allerede er sagt er det kanskje ikke noen overraskelse at mine hovedinteresser peker mot natur og friluftsliv. Av spesialinteresser må jeg nevne fugl og annet dyreliv, samt naturfotografering. Jakt og fiske har også stått sentralt. I mange år var jeg en aktiv storviltjeger, men rifla er etter hvert blitt avløst av "jaktning" med kamera og teleanalysedokumenter. Det synes jeg er vel så spennende!

Hva synes du er fint med å bo på Skjernøy? Trives du i bomiljøet?

For meg er det fineste med å bo oppi skråningen på Farestad at her er så lite menneskeskapt støy! Etter min mening har Skjernøy noe av Sørlandets flotteste kystlandskap, og jeg kjenner ingen steder på Agderkysten hvor kulturlandskapet blir holdt bedre i hevd enn her. Og så er her et rikt fugleliv! Her kan jeg finne noe fint å fotografere rett utenfor stuedøra – året rundt. Da forstår du kanskje hvorfor Skjernøy er selve drømmeplassen for meg. Her er også mye interessant historie, og jeg er aktivt med i både historielaget og Ryvingens Venner.

Synes du det lokale tilbudet til barn/ungdom/voksne er tilstrekkelig? Hva synes du kunne vært bedre?

Det virker som her er et godt fritidstilbud både for store og små. Må si at det er lite jeg savner. Det måtte i så fall være en dagligvarebutikk, selv om kundegrunnet neppe er stort nok.

Men dette kan jeg leve greit med. Må ellers få fram at jeg føler meg veldig godt tatt imot av både naboer og andre jeg møter på øya! Og så håper jeg at kvalitetene jeg har nevnt fortsatt vil være øyas adelsmerke. Det vil ikke minst våre etterkommere vite å sette pris på.

Vi takker Carl Erik for at han ville stille opp på intervjuet.

SKJERNØY KAPELL

Høstens aktiviteter

Det har vært et variert og innholdsrikt program på kapellet nå i høst.

I september var det kompefest med gaveutlodning. Dette er et svært populært arrangement for små og store. På tross av dårlig vær ble mange med på tur søndag 13. september. Det var natursti underveis og grilling ved det gamle skolehuset. Det har også vært onsdagsmøte v/ Inge Flaas, «damer på øya»-treff og «strikkekafé».

I oktober var det kveldsbibelskole med tema «Bryllupet i Kana» ved Per Ragnar Haraldstad. Han hadde en ny og interessant innfallsvinkel på denne kjente fortellingen i bibelen om da Jesus gjorde vann om til vin. Lørdag 24. oktober var det kafé og konsert med Hans Inge Fagervik. For de som ikke kjenner Hans Inge Fagervik så godt, så synger han på dialekt og skriver sangene selv. Utrolig flotte tekster som går rett inn i hjertets dypeste dyp. Mange hadde lyst til å få med seg dette arrangementet. Hele overskuddet på kr. 10 500 gikk til «Maritastiftelsen», som driver med forebyggende rusarbeid. Det var også et «Damer på øya»-møte i oktober. I slutten av oktober var det noen som tok initiativet til å starte opp «Bønnetimen» tirsdager og fredager fra kl. 10-11. Her samles de som har anledning til bønn i ungdomslokalet på loftet.

1. november var det søndagsmøte med kveldsmat. Alf Halvorsen talte og vi fikk fin sang av Lotte. Det har ellers vært strikkekafé, kveldsbibelskole og «damer på øya»-treff. Julemessen ble arrangert lørdag 14. november. Som vanlig var det en jevn strøm av folk som var innom kapellet denne dagen. Det var mange flotte ting å få kjøpt, lotteri, matsalg og aktiviteter for barna på loftet. Det ble sunget julesanger. Det ble et flott overskudd på omtrent 66 000 kroner. Det har også vært et «Damer på øya»-møte i november.

Lørdag 21. november var det duket, dekket og pyntet med afrikanske stoffer og gjenstander og Tanzaniansk flagg i storesalen, i anledning Haydomkveld på kapellet. De som fant veien ble møtt med «Karibu» (velkommen) og håndhilsen på afrikansk vis, mens afrikanske toner og rytmer fylte kirkerommet. Lennart Hatlehol ledet gjennom kveldens varierte program. Opplevelse, inntrykk fra Haydomoppholdet ble formidlet og delt gjennom ord, bilder og film. Rebekka bidro med inderlig, nydelig sang, flott akkompagnert av Mathea Puntervold på bass.

«Dere må ikke glemme Haydom»

Per Ragnar Haraldstad, som også har gjestet Haydom, holdt andakt. Han trakk fram viktigheten av å se Gud ikke bare som en problemløser for synd, men som vår skaper av verdifulle, unike individer, med utrustning, mulighet til å gå inn i hans gjerninger som er ferdiglagte.

Lilli Ann Aanensen har i flere år engasjert seg sterkt i arbeidet på Haydom og har fortsatt Mama Kari sin oppgave blant det Tanzanianske folk og vært bindeleddet mellom Norge og Haydom. Hun fortalte levende og engasjert fra opphold, arbeid og menneskelige møter fra sine perioder i Haydom og viktigheten av fremtidig hjelp og innsats for folket. Hun siterte Mama Kari sin inderlige oppfordring og bønn: «Dere må ikke glemme Haydom».

Mennesker som har besøkt Haydom og møtt mennesker, kommer tilbake på en annen måte enn da de dro, med sterke, varige spor i tanke og hjerte. Det gjør noe med oss på det indre plan. Bilder, vakre minner om mennesker som møter deg som venn, som sprer smil og glede og som eier en takknemlighet over selve livet, tilværelsen, tross fattige kår og lav levestandard. Mange har kommet til tro, og de løfter også opp Guds ord og lever i avhengighet til ham i ett og alt

Kvelden ble avsluttet med pizzaboller, is og lørdagskos i matsalen, og «Afrika Quiz» satte kunnskapen på prøve hos lagene, og tilførte ny.

Med strofene til en afrikansk sang «Jeg takker deg Jesus min Gud» ble kvelden avsluttet og vi forlot kapellet med «kjærlighet til et folk og sterk visshet om Guds fortsatte virke og velsignelse i Haydom og blant folket som lever der».

Det har ellers blitt utført litt elektrikerarbeid på kapellet - har ellers fått lys på lageret på loftet og lys over bildet i matsalen.

Følg med på vår hjemmeside, www.kapellet.no for å få oppdatert informasjon om hva som skjer på kapellet fremover.

Hilser til slutt med et bibelvers fra Matt. 11, 28-30

Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk av hjertet, så skal dere finne hvile for deres sjel. For mitt åk er godt og min byrde lett.

*Alf Tore Gundersen
(på vegne av Skjernøy kr. ungdomsforening)*

Tenning av Julegrana

De siste årene har ungdomsgruppa stått for tenning av julegrana ved kapellet, det var også det i år. Første søndag i advent kl. 1730 ble lysene tent. Det må ha vært ca. 100 stk. som møtte fram av stort og smått, det var mange barn og unge og voksne til over 80 år.

Det var Hanna Puntervold som satte i gang det hele med nedtelling til tenning. Hun måtte telle flere ganger fra 5 og nedover både på norsk og engelsk før det lyktes å få tent lysene til god jubel. Så var det gang rundt treet til 3 julesanger, med Anette og Lotte som forsangere, og Arne Svindland på gitar.

Inne i kapellet samlet vi oss til bordene, adventsangen ble sunget, og første lys ble tent. Anette Solheim Haugen holdt en andakt som handlet om den største julegave som menneskene har fått; Jesus. Etterpå sang hun en sang, med Lotte Aalvik på piano.

Det ble servert ekte risgrøt med saft, og etterpå var det visning av film til barna i andre etasje, og kaffe til de voksne. Alle fikk ved inngangen et gratis lodd, og det var til slutt utlodning av godterier til stor begeistring for de små. Det var mange som vant.

En fin ettermiddag/kveld som vi håper på gjentagelse om et år. God adventstid til alle.

Sigurd

Helselagets årsmøte og utlodning 2015

Tirsdag 17. november. Det var 35 stk. som møtte fram. Det var et stort bord med gevinster, og på forhånd hadde styret stekt vafler som ble servert. Etter åpning ved formann Kari Pedersen ble årsmeldingen lest av Signe Aalvik.

Den viser at i 2015 var det 47 medlemmer. Styret har bestått av Kari Pedersen (formann), Signe Aalvik (kasserer), Anne Grete Syvertsen (sekretær), og Bodil Aalvik som styremedlem.

Alle er på valg i år, men Signe og Anne Grete står videre, mens Kari og Bodil ikke tar gjenvalg. Vi har fått to nye til å stille til styret. Det er Liv Britt Jensen og Bjørg Sylvi Greipsland. Valget var enkelt, det er ingen andre kandidater, vi er takknemlig for disse.

Der har vært 5 styremøter i år. Videre har vi hatt 6 formiddagstreff. Årsmøtet var i november, og julemøte i desember. Høstfesten som var i september, hadde vi besøk av humorolog Jakob Øyvind Reinertsen som fortalte artige historier. Hanne Arntsen og Tore Dag Bøe sang og spilte. Kollekten gikk som vanlig til demensforskning, vi fikk inn 3600,- kr. Vi har sendt til sammen 6000,- kr til demensforskning, og 5000,- til hjerteforskning.

I år hadde vi busstur til Lindlands museum i Lyngdal, og videre dro vi til Norberg fort på Lista for omvisning og middag. På hjemveien ble vi guidet langs Listastrendene. Vi var 34 fornøyde deltakere.

Det ble sendt blomster til de fra øya som var på aldershjem i jula. Hjelperne våre har også fått blomster til jul. Vi er takknemlige for at Jorunn Kige er vår faste pianist. Janne Knutsen sørger for å sette opp plakaten til møtene, og Mia lager, tradisjonen tro, oppsatter til festen, og Ivar Syrdal er vår revisor. Videre har vi hatt hjelp av flere på kjøkkenet med å lage mat og annet til de forskjellige arrangementene.

Takk til alle.

Utlodningen denne dagen brakte inn 14.500,- kr. Da hadde en på forhånd gått rundt med lodd-bøker.

Til slutt ble det overrakt blomster til de som går ut av styret (bildet) Kari Pedersen t.v. som har vært inne i styret for andre gang de siste 15 årene, og Bodil Aalvik som har vært vara og medlem i styret 27 år. Takk til dem.

Sigurd

Historisk kveld på grendehuset

Skjernøy historielag arrangerte historisk kveld på grendehuset tirsdag 3.november.

Denne gangen var det Carl Erik Kilander som skulle ta oss med på en guidet tur i Arktis gjennom bilder og interessant informasjon. Siden 2003 har han vært med National Geographic Explorer og National

Geographic Endeavor som guide, hyret inn av Lindblad Expeditions. De kaller turene ekspedisjoner, da de ikke alltid vet hvor de skal. Destinasjonene avhenger av is og værforhold i områdene. Mest har han vært rundt Svalbard, men også langs kysten av Nord-Norge, Island, Grønland og arktisk Canada. Det brukes ofte Zodiak for å komme til land, eller nærmere fotoobjektene. En del av bildene var tatt bl.a. fra helikopter, de årene han jobbet ved sysselmanskontoret i Longyearbyen på Svalbard. Bildene han viste oss var fantastisk flotte, Carl Erik er en usedvanlig god fotograf med blikk for skjønnheten i natu-

ren, og han ga oss bl.a. et godt innblikk i hvordan iskapen i Arktis minker år for år, og hvordan dyrelivet har økt blant de artene som ble fredet på 1900-tallet. Dette mens vi fikk se bevisene på flere av bildene.

Historielaget vartet opp med kaffe og kaker til de 45 som var møtt opp denne kvelden.

Janne

JULEMESSA 2015

Kapellet ble etter hvert stappfullt av folk lørdag 14.november. Mange flittige hadde laget flotte ting som var å få kjøpt for alle som var på jakt etter julegaver f.eks. Småkaker, syltetøy og saft var også til salgs. Kjøkkenet bugnet av kaker, grøt med tilbehør og drikke, og på loftet var det verksted for barna.

Fiskedam var her også. Åshild åpnet med å takke alle som hadde bidratt til å få i stand julemessa, og hun kunne også fortelle at nå gjenstår det bare ca. kr 150 000 i gjeld på nybygget. Av opprinnelig kr 5,8 millioner. Dette er en imponerende bragd som er utført i løpet av kun 5 år.

Ungdomsforeningen hadde vært rundt med loddbok, og

det var 7 runder med loddsalg utenom denne, med masse flotte gevinster. Sammen med matsalg og aktiviteter for barn ble netto resultat på formidable kr 66 000, som går til avskrivning på lånet på nybygget. Som da vil være på kun ca. kr 85 000 når dette beløpet er betalt inn.

Åshild avsluttet med et ønske om avløsning etter 40 år i Ungdomsforeningen, med ansvar for bl.a. julemessa, barneforeningen etc. Flere hjelpere ønskes. Janne

BILDE FRA SVUNNEN TID.

Her har vi et bilde av Valvikstranda i forgrunnen. Der nest gården Valvik . Opp til venstre Smedbakken. Her går skille mellom Dyrstad og Valvik-gårdene. Så ser vi til venstre en del av Grottevarden, til venstre midt i bildet ligger Vardeheia ned mot Skjernøysund. Dyrstadheia strekker seg over hele bildet med Sundsdalen bak. Bildet er fra i 1950-årene. Johan Abrahamsen fra Valvik sa en gang på 1970 tallet at ”ei gang i framtida så er heile Dyrstadheia fylt med hus”, og det fikk han jo rett i! Det er lite trær, men mye stein alle steder på bildet. Nå i dag er det trærne som dominerer landskapet. Hvor skal det ende? Takk til dere som ennå hogger ned trær og rydder i landskapet!

VI BLAR I ARKIVET.

Skjernøyposten nr. 4 1978 står følgende...

Kontingent 1979.

Tiden er kommet til å minne om kontingenten for 1979. Vi finner å måtte sette den opp til kr.10.- (den var på kr.7.-) og 2.- dollar. Alt er blitt så mye dyrere, ikke minst papir. Det viser seg også å være en del svikt i innbetalingene av kontingenten her i Norge. Det kan dreie seg om 20-25 %. (På selve øya ligger det atskillig bedre an). Noen av disse er kanskje ikke interessert i bladet, men da det som regel ikke er de samme som går igjen fra år til år, tror vi helst det skyldes en forglemmelse. Da dette er den eneste inntekt vi har, er vi helt avhengige av dem for og holde det gående...

Farestad skolehus - nå Grendehus.

Den 27/10 1978 var det åpningsfest på skolehuset, som markerte en foreløpig avslutning på dugnadsarbeidet i forbindelse med ominnredningen av skolestuene (det var to store rom i 1.etg i skolehuset. Ett for sløyd og ett for undervisning, nå blir alt et stort rom). Det er et imponerende og ganske tidkrevende arbeid som er blitt utført.

KRIGSSEILERENE FRA SKJERNØY

Det er 70 år siden det var krig i Norge. Her på Skjernøy var det 10 menn som seilte under krigen. Alle født og oppvokst her ute. Jeg var til og ryddet i mine historiske papirer en dag, og da fant jeg historiene til alle disse krigsseilerne. Jeg tenker det er veldig viktig for den kommende slekt å få lese om hva deres forfedre har gjennomgått. Vi må ikke glemme!

Jeg starter med den eldste av de 10 krigsseilerne, (dette er ren avskrift). Jeg har dessverre ikke navn på forfatteren, spør derfor om noen kan hjelpe og få det oppklart til neste utgivelse av Skjernøyposten. Dette blir en føljetong om våre krigsseilere, så først ut er:

KAPTEIN PEDER KRISTIAN PEDERSEN, Født på DYRSTAD 14/8-1901.

Kaptein Pedersen seilte tidlig til sjøs. I 2 ½ år var han ute på seilskuter. Senere dampskip. Han tok styrmannsskolen i 1923, og skipperskolen i 1924, begge i Farsund. Begynte deretter i Brøvig rederi Farsund. Han hadde tilsyn med byggingen av skipet "Bennestvet" ved Moss mek. verksted i 1936, og gikk deretter ut som fører av nevnte skip. Pedersen førte "Bennestvet" i alliert fart fram til mai 1942. Han hadde da en måneds ferie, og ble avløst av kaptein Olaf Nøstedal. 14.juni var kaptein Pedersen tilbake i Cristobal – Panama. Skipet var ventet inn dagen etter. Samme dag ble "Bennestvet" torpedert, bare få timer før bestemmelsesstedet. Kaptein Olaf Nøstedal og 11 andre mistet livet. Pedersen førte deretter Tønsberg-båten "Maud" og Oslo-båten "Elg". Fra mars 1944 var han avløsningskipper for tre Brøvig-båter, som seilte i Gulf-området. Det var "Lillemor" – "Dea" – og "Bertha Brøvig".

Skipet Bennestvet av Farsund (Brøvig rederi), bygget ved Moss verft 1936.

I mars 1945 fikk Pedersen skipet "Carl Oftedal" å føre. Det var et nybygd amerikansk såkalt Liberty-skip på 10.500 tonn som kom under norsk flagg. "Carl Oftedal" deltok i den avsluttende fase i Stillehavskrigen, og fraktet soldater og ammunisjon. Ved Okinawa – Japan var "Carl Oftedal" oppe i en farlig situasjon. Sittat fra boka "Skip og menn" av Birger Dannevig: "USA dro sammen svære styrker med henblikk på å gå videre mot selve Japan. Et av transportskipene var "Carl Oftedal", et libertyskip som ble disponert av Nortraship. Det ble ført av Peder Kristian Pedersen, senere kaptein hos Th. Brøvig rederi i Farsund. Skipet kom til øya lastet med 8 700 tonn bomber. Tre ganger måtte det ut i åpen sjø for å ri av hardt vær! Det ble alltid formet konvoi, men kaptein Pedersen fant dette alt for risikabelt med slik last i rommene, i det en kollisjon kunne bety en katastrofe. Han klarte de to første gangene å vri seg ut av konvoiene, for etter på å nå heldig i havn igjen. Tredje gang kom det en tyfon, og den kom så brått at "Carl Oftedal" så vidt klarte å komme seg ut av ankerplassen. Før konvoien på omkring 50 skip var ordentlig formet, raste uværet med full styrke, og senteret gikk denne gang over Okinawa. Kaptein Pedersen forsøkte atter å gå ut av konvoien, men i den beksvarte natt og i det opprørte hav var det vanskelig å komme klar de øvrige skip, så han måtte følge med.

Ved midnattstider, da uværet var på det verste og skipet rullet som besatt, hørtes plutselig kraftige dunk nede fra forskipet. 1.styrmann ble sendt ned for å undersøke. Kom tilbake med beskjeden om at bomben, nede i nr.1 underrom arbeidet seg løs, og rullet ukontrollert alle veier. Det ble beordret mannskap til å sikre lasten. De protesterte til å begynne med, men de gikk straks til arbeid etter at kaptein Pedersen hadde forklart dem, at hvis 8 700 tonn bomber eksploderte, var det komplett likegyldig hvor på skipet de var!

Ved tre-tiden om morgenen signaliserte et skip forenfor at man hadde hørt nødrops fra sjøen, og litt senere ble ropene hørt også fra ” Carl Oftedal”. Kaptein Pedersen betenkte seg noen få sekunder om han skulle gå til redning med bombene som herjet i rommet – men tok så i maskintelegraf (som er et kommando-signal til maskinen for manøvrering), samtidig som det ble signalisert til aktenforliggende skip om å holde seg unna. Han manøvrerte hen mot ropene, ser tre menn i sjøen. Til tross for det svære hav fikk man styrbord motorlivbåt på vannet, bemannet med 2. styrmenn og fire matroser. Livbåten skar klar av skipssiden, de tre ble reddet og liner halt om bord i ”Carl Oftedal”. Mens de i livbåten gikk ut for å lete etter flere. De tre var meget utmattet, men man fikk nå ut av dem at de var fra en besetning på et amerikansk krigsskip som var forlist i uværet, det var gått så hurtig for seg at bare en del var kommet fra borde, og i flere tilfeller uten å ha fått på seg redningsvester. Letingen fortsatte. Om morgenen kom to jagere i sikte og kaptein Pedersen signaliserte til dem, og de tre skip undersøkte hele dagen, samtidig som været la seg. Flere menn ble tatt ombord på jagerne. Ved mørkets frembrudd mente kaptein Pedersen at det var liten sjanse for og finne flere. Man hadde gått over store områder, tatt hensyn til strømmens og vindens retninger, og hadde også noe drivgods og holde seg til. Da det var nokså maktpåliggende å skaffe materialer til sikring av bombelasten, besluttet Pedersen og gå til bake til Okinawa.

«Commander of the 7th fleet», som lå i Okinawa, rettet en anerkjennende takk til kaptein Pedersen for hva han hadde gjort. De reddedes antall var ikke stort, men det var heller ikke dette som fremhevet kapteinen og hans skip. Det var det faktum at ” Carl Oftedal” var det eneste skip av femti som overhodet gikk til hjelp, på tross av faren for å gå i luften når det skulle være.

Etter krigen kom Pedersen med ”Carl Oftedal” i januar 1946 med en kornlast til Stavanger. Fra 1948 førte han igjen båter for Brøvig rederi, til han sluttet i 1966. Han har Rederforbundets gullmedalje.

Peder K. Pedersen giftet seg i 1926 med Jenny Nørgaard, Mandal som døde i 1948. Sammen fikk de datteren Ellen. Pedersen giftet seg på nytt med Ingeborg Malene Jørpeland Stavanger i 1949 og fikk to døtre, Ingeborg Marie (Mimmi) og Kirsten. Peder Kristian Pedersen døde 13.juni 1978. En hedersmann av det store slaget var gått bort!

Rita T. Dyrstad

Peder K Pedersen i lykkelig omgivelser med to av sine barnebarn; Tov Erlend og Per Bertrand t.h. 1975.

SKJERNØY VEL

Ønske om flere styremedlemmer:

Vi i vellet ønsker oss noen nye kandidater til å være med i styret.

Alle som bor på øya er velkommen til å delta.

Eneste kriteriet er at du er over 18 år.

Vi driver med mye forskjellig arbeid, men hovedfokuset til styre i dag er barn og grendehuset.

Grendehuset er veldig viktig å holde ved like. Det er et dyrt hus å drifte, men samtidig tjener vellet penger på utleie.

Vi har i dag en egen komite som drifter huset, de står under Skjernøy vel.

Nye kandidater som ønsker å være med i vellet, kan kontakte formann i Skjernøy vel,

Per Tønnes Berge 91104581.

Ønsker du noe mere informasjon, så er det bare å ta kontakt.

Nye kandidater må melde seg før 01.02.2016, dette fordi de blir valgt inn under årsmøte (februar/mars)

Ikke sitt og vent på telefon, ring og meld deg i dag!

Vi har forsøkt med litt dugnad tidligere i år, (rundt uteområde grendehuset) men det var veldig dårlig respons.

Retter en veldig stor takk til de som stilte opp og hjalp til på dugnadene (3-4 stk. + velmedlemmer).

Vi ønsker oss en liste på folk som kan tenke seg å jobbe litt dugnad.

Selv om du melder deg på denne listen, trenger du ikke å delta på all dugnad.

Det er mye lettere for oss i styret å ha en liste på folk som har muligheter/ønsker om å hjelpe.

For å komme på lista er det bare å sende en melding til:

Per Tønnes Berge 91104581.

På meldingen må det stå navn og eventuelt mailadresse.

Fotballandskamp, Italia-Norge på grendehuset 13.10.

Ca. 30 stk. fra 10 års-alder, til godt oppe i pensjonsalder, møtte opp på oppfordring av Stein Austrud og Bjørn Wikøyr da Skjernøy International football supporter club, arrangerte EM-kvalifiseringskamp ved hjelp av prosjektor i grendehuset.

Stemningen var god før kampen da dette var en viktig kamp om Norge skulle komme seg til EM direkte.

Stemningen ble ikke mindre god da Norge fikk mål med Alexander Tettey etter ca. 20 minutter, til tross for Italias store sjanser på mål.

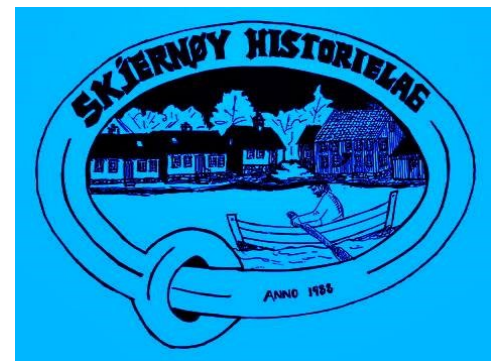

Bokprosjekt – Skjernøy historielag

Historielaget har opprettet ei bok-gruppe som skal skrive bok om Skjernøy. Gruppen består av Knut B. Knutsen, Evert Knutsen, Arild Jenssen, Sigurd Aalvik, Svein Berge, Rita. T. Dyrstad, Herbjørn Pedersen og Nina Bentsen. Veileder i bokprosjektet er historiker Dag Hundstad som bl.a. har tilknytning til øya.

Tidsperioden vi ønsker å skrive om er fra ca. 1920 – og fram til i dag. I den forbindelse er vi veldig interessert i å få inn materiale av ulike slag som vi kan bruke i boka. Det kan være fortellinger og opplevelser, tekster, personlige brev og notater, dikt, bilder ol. Vi oppfordrer derfor alle til å lete gjennom bortgjemte samlinger av diverse slag. Har du en historie å fortelle, vil vi gjerne høre den. Husk at det som synes ubetydelig eller lite interessant, kan bli veldig spennende når det blir satt sammen i en større kontekst.

Ta kontakt med Nina Bentsen, Nedre Farestad, på tlf: 99 63 65 93, eller mail nina@bentsen.as

Trafikksikkerhetstiltak på Farestad

Torsdag 8.10 ble det avholdt et møte ang. trafikksikkerhetstiltak på Farestad. Allerede 28.10 var det befaringsring med Ordfører Alf Erik Andersen, leder i planutvalget Jon Gunnar Ask og nestleder i planutvalget Harald Øyslebø. Skjernøy Vel var representert med Ingrid Ilebekk, Erik Bentsen og Jan Ludvik Ilebekk. I forkant har det vært dialog med Samferdselssjef i Vest-Agder Vidar Ose. Barn og unges representant i plan og byggesaker, Kalle Glomsaker, har laget et eget skriv med innspill til saken. Han har kjørt buss i området og støtter oss fullt ut her.

Skjernøy Vel ønsker strakstiltak for å utbedre trafikkbildet til og ved bussholdeplass på Farestad, og i området ved kapellet/grendehuset/fotballbanen/lekeplassen. Nesten 50 barn går på skolebussen akkurat her, totalt ca. 80 barn fra 1. til 10.klasse på hele Skjernøy. Pga. det rekordstore antallet, er det nå 2 store busser her og den ene snur midt i krysset ved holdeplassen om morgenen. Trafikkbildet er farlig, skiltingen er ulogisk og farten er for høy.

Vi ønsker at farten settes ned til 30 km/t i området og at det kommer på plass fartsdumper. Vi har spilt inn forslag til plassering av nye skilt og fartsdumper. Det er gitt positive signaler fra Trafikkgruppa i Mandal kommune om at det blir satt av penger til dette.

Det er en rekke trafikksikkerhetstiltak som burde vært gjort på hele øya, og dette har det vært jobbet mye med tidligere i Vellet, men vi har bevisst valgt å konsentrere oss om et begrenset område for å få fortgang på noe av det mest kritiske.

Benytter anledningen til å minne alle på at vi må kjøre svært sakte forbi barn.

-Erik Bentsen

Lobbeliden

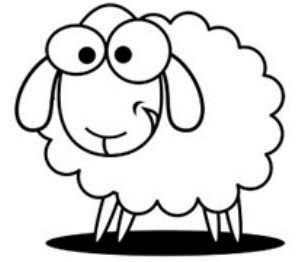
Vits:

Læreren: Hvorfor kommer du så sent på skolen, Per?

Per: Det var så glatt at hver gang jeg tok et skritt fram, sklei jeg to skritt tilbake.

Læreren: Men hvordan kom du deg til skolen her da?

Per: Jeg snudde meg og gikk baklengs.

Elgen:

Visste du at elgen er det største dyret som lever i skogen? Siden det er det største dyret som lever i skogen blir det ofte kalt for skogens konge. Elgoksene mister geviret sitt om vinteren, men det vokser fort ut igjen. Det nye geviret som vokser ut igjen blir enda større. Hvis du ser en elg med et stort gevir, betyr det at den er mange år gammel. Du har kanskje sett den kuleformede bæsjen fra en elg når du har vært i skogen? Sånn blir den når elgene spiser kvister og bark.

Klarer du å fylle ut de riktige ordene?

Smånytt

Barnedåp:

Kapellet søndag 22. nov.

Barnets navn: Elander, foreldre: Benedikte og Jens Ørjan Dyrstad. Vi gratulerer.

Født:

Vi gratulerer Cecilie og Alden Irslinger som fikk tvillinger 19.oktober. Jakob og Jonas.

Dødsfall:

Alfhild Bø Wilhelmsen døde 9. juli 2015, nær 98 år gammel. Hun bodde på Nedre Farestad og var enke etter John Bø Wilhelmsen som døde for mange år siden. De senere år har hun bodd på Bygdeheimen i Holum. Vi lyser fred over hennes minne.

Årets konfirmanter

Mathea Puntervold og Jonathan Aalvik sammen med Oddveig Flatebø Olsson (undervisningsleder) og Håkon Borgenvik (prest).

Konfirmasjonen fant sted 6. september på en av årets aller fineste dager-en fantastisk dag:-)

-Lotte

Glatte veier

Det har til tider vært ekstremt glatte veier ut til Skjernøy. Flere biler har fått testet både vinterdekk og egne ferdigheter. Det underkjølte regnet har mye av skylden. Underkjølt regn er et værphenomen som oppstår når regndråper som er kaldere enn 0 grader fryser til is når de treffer bakken. Når slike dråper treffer jordoverflaten, vil de fryse til is - under forutsetning at underlaget har en lavere temperatur enn 0 grader.

Vi oppfordrer til å kjøre ekstra forsiktig i tiden fremover.

-Siren

NM i sjakk

NM i sjakk for ungdom ble arrangert i Bergen 13.-15.november. Johannes Strømberg (11) har spilt i Kristiansand sjakkklubb i to år, og dette er hans andre NM. Da møter de spillere i sine årsklasser fra hele landet. Johannes spilte fem partier i løpet av helgen og konkurrerte mot 57 andre i sin klasse. Et parti kan vare i flere timer, så det er en stor utfordring å holde seg konsentrert. Det er jevnt i toppen og det er små feil som kan være avgjørende for hvor man havner på resultatlista. Johannes ble nr. 18 i fjor og hadde i år et mål om å bli blant de 10 beste. Det klarte han akkurat og han ble nummer 10.

-Gunhild Strømberg

Johannes møter fjorårets mester, Julian Munk. Til høyre i bildet, årets mester, Nicholas Sunde.

Varselskilt

Omsider er det kommet opp varselkilt ved det permanente tele-hivet/fartsdemperen ved Homsvika. Vi som frekventerer her daglig har vel en eller annen gang hatt føling med den, men det er jo flott for ukjente at man blir informert. Har man lav bil er det ikke godt å komme over humpen i 60 km uten betydelige skader på bilens chassis.

Kilometeren som forsvant—??

På vår vei hjem østfra kan vi se at skiltene på Imesletta viser at det er 5 km til Tregde, og 4 km til Skjernøy.

Når man så kommer til Tregdekrysset, står nedenfor viste skilt. Som viser at det er 2 km til Tregde, og 2 km til Skjernøy.

Hvor ble det av den ene kilometeren til Tregde? Hvis noen har svaret, er vi veldig interesserte i å få vite hva årsaken er.

Forvaltningsplanen for Oksøy-Ryvingen er nå ute på høring, og fristen for uttalelser er satt til 15. januar 2016. Planen er faglig gjennomgått av Miljødirektoratet i mai 2015. Det er tre hovedfokus: Kvalitetssikring av beiting og skjøtsel, Besøksforvaltning og verdiskaping, og Restaurering av skjærgårdskologien. Alle grunneiere i området dette gjelder kan komme med innspill. Planen er skrevet av Bjørn Vikøyr. Janne har lastet ned planutkastet— hvis noen ønsker det oversendt pr. e-post.

Høsten

Vi har fått en fin julehilsen fra vår tidligere redaktør, og redaksjonen slutter seg til den. Vi er tilbake når vinteren er på hell.

Det har vært en veldig fin høst. Det været som vi ønsket vi skulle ha i juli har vi fått i september og i oktober. Mange dager var svært varme, med stille vind, så vi har riktig fått nyte høsten. Det har også vært godt med frukt og bær. Blåbær og tyttebær i massevis, og rikelig med epler. Det har vært kolossal med rognbær, ja trærne var helt røde av bær, men nå er det ikke mange igjen. Fuglene tok alt sammen. Det er også veldig mye bær på kristtornen i år, så den er fin til juledekorasjoner, hvis de får stå i fred for fuglene.

Til denne tid har vi heller ikke hatt de store høststormer, men vi har hatt en del regn, og temperaturen har holt seg godt over 0 grader. Vi går raskt mot jul, mange butikker har hatt utstilling siden okt. måned, noe som vi synes det er alt for tidlig, men det er jo jula alle skal ha inn penger. Jeg vil med dette ønske alle lesere av Skjernøyposten en riktig god jul og et godt nytt år.

Hilsen Sigurd

Bilde: Bendik Bøe

Nordnorsk julesalme

Trygve Hoff

**Velsigna du dag over fjordan, velsigna du lys over land
Velsigna de evige ordan om håp og ei utstrakt hand
Verg dette lille du gav oss den dagen du fløtta oss hit
Så vi veit at du aldri vil la oss forkomme i armod og slit**

**Vi levde med hua i handa, men hadde så sterk ei tru
Og ett har vi visselig sanna, vi e hardhousa vi som du
No har vi den hardaste ria, vi slit med å kave oss fram
Mot lyset og adventstida, det e langt sør tel Betlehem**

**Guds fred over fjellet og åsen, lat det gro der vi bygge og bor
Guds fred over dyran på båsen og ei frossen og karrig jord
Du ser oss i mørketidslandet, du signe med evige ord
Husan og fjellet og vannet og folke som leve her nord
Husan og fjellet og vannet og folke som leve her nord**